

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jméno autora: Mgr. Věra Kocmanová

Datum vytvoření: 1.11.2012

Číslo DUMu: VY_12_INOVACE_03_CJ_NP1

Ročník: I.

Český jazyk a literatura

Vzdělávací oblast: Jazykové vzdělávání a komunikace,

Estetické vzdělávání

Vzdělávací obor: Literatura

Tematický okruh: Umění jako specifická výpověď o skutečnosti

Téma: Literatura – základní literární pojmy, test

Metodický list/anotace: Pracovní list určený k opakování, možno použít i jako test

Satira o reznících

Řezník se takto obchodí,
dobrým lidem často škodí:

Třetíť jáz vědě do něho,
ktož massa kúpi u něho,
že jmu prodává kozinu
za nejlepší skopcěvinu,
a častokrát býkovinu
za nejlepší hovědinu.

6. Napiš hlavní myšlenku ukázky:.....

.....

.....

7. Urči výrazovou formu: a) poezie

b) próza

8. Vypiš strukturu klasického dramatu, vysvětli jednotlivé pojmy:

.....

.....

.....

.....

.....

Test literární pojmy B.

Sedmé kázanie

Sedmé jest kázanie božie:

Nekradte cuzého zbožie.

Zlá kniežata i zlé hrabie,

vévody i zlé lankrabie,

vládyky, kupci i chlapstvo,

biskupi, mniši, žákovstvo,

zlé jeptišky, křižovníci,

a k tomu zlí kanovníci,

panošicě i vladaři,

vyvržení z pekla ohaři,

všichni cuzé otjímají,

a proto těžký hřiech jmají.

(chlapstvo = poddaní, žákovstvo = studenstvo, křižovníci = klerici, panošicě = dvorští služebníci)

1. Napiš hlavní myšlenku ukázky:.....

.....

.....

2. Urči výrazovou formu: a) poezie

b) próza

3. Vypiš druhy rýmu, jeho schéma, zakroužkuj rým, který je použit v ukázce:

a)..... d)

b)..... e)

c)..... f)

Karlův bratr Franc intrikami přiměje otce, aby Karla vydědil. Franc záviděl bratrovi jeho oblibu, krásu, prvorozenectví. Chce se zmocnit rodového majetku. V nejvyšším zoufalství Karel přísahá věrnost svým kamarádům, kteří se rozhodli, že se stanou loupežníky. Karla zvolili za svého hejtmana.

4. Urči literární žánr ukázky: a) lyrika

b) epika

c) drama

5. Urči výrazovou formu: a) poezie

b) próza

.....

Schweizer, Roller (za scénou): *Razmanne! Schwarz! Spiegelbergu! Razmanne!*

Razmann: *Rollere! Schweizere! Hrom a peklo! (Všichni tři mu letí vstříc.)*

Loupežník Moor (seskakuje s koně): *Na svobodě! Na svobodě! Jsi zachráněn,*

Rollere! – Odvedte mého vraníka a omyjte ho vínem. (Vrhne se na zem) To bylo!

6. Urči literární žánr ukázky: a) lyrika

b) epika

c) drama

7. Urči výrazovou formu: a) poezie

b) próza

.....

8. Vypiš základní žánry dramatu:.....

.....

Test literární pojmy

A. ŘEŠENÍ

Děj se odehrává v Seville v polovině 11. století. Don Rodrigo, zvaný Cid, a Ximena se milují. Také rodiče počítají s jejich sňatkem. Spojí se tak dva vznešené šlechtické rody, které prokázaly králi a vlasti mnohé služby.

1. Urči literární žánr ukázky: a) lyrika

b) epika

c) drama

2. Urči výrazovou formu: a) poezie

b) próza

3. *dějství*

Výstup 4

Předchozí, don Rodrigo.

Don Rodrigo (vystoupí z úkrytu): *Můžete zajistit svou čest i bez stíhání,*

Když skončíte mé dny...

Ximena: *Pro Boží smilování!*

Co vidím, Elviro? Ach, kde to, jsem?

Roderigo přede mnou? Ve vlastním domě mém?

Don Rodrigo: *Nešetřte moji krev! Okuste, plna žáru,*

už oné sladkosti své msty a mého zmaru!

3. Urči literární žánr ukázky: a) lyrika

b) epika

c) drama

4. Urči výrazovou formu: a) poezie

b) próza

5. Jak se nazývají poznámky v závorce?**SCÉNICKÉ**.....

Satira o řeznících

Řezník se takto obchodí,
dobrým lidem často škodí:
Třetíť jáz vědě do něho,
ktož massa kúpi u něho,
že jmu prodává kozinu
za nejlepší skopcěvinu,
a častokrát býkovinu
za nejlepší hovědinu.

6. Napiš hlavní myšlenku ukázky:... ŘEZNÍCI ČASTO KLAMOU ZÁKAZNÍKY
V KVALITĚ MASA.....

7. Urči výrazovou formu: a) poezie

b) próza

8. Vypiš strukturu klasického dramatu, vysvětli jednotlivé pojmy:

EXPOZICE = SEZNÁMENÍ S POSTAVAMI A PROSTŘEDÍM

KOLIZE = DOCHÁZÍ KE KONFLIKTU

KRIZE = VYVRCHOLENÍ, MUSÍ BÝT ŘEŠENA

PERIPETIE = OBRAT V DĚJI

KATASTROFA = ŘEŠENÍ

Test literární pojmy

B. ŘEŠENÍ

Sedmé kázanie

Sedmé jest kázanie božie:

Nekradte cuzého zbožie.

Zlá kniežata i zlé hrabie,

vévody i zlé lankrabie,

vládyky, kupci i chlapstvo,

biskupi, mniši, žákovstvo,

zlé jeptišky, křižovníci,

a k tomu zlí kanovníci,

panošicě i vladaři,

vyvržení z pekla ohaři,

všichni cuzé otjímají,

a proto těžký hřiech jmají.

(chlapstvo = poddaní, žákovstvo = studenstvo, křižovníci = klerici, panošicě = dvorští služebníci)

1. Napiš hlavní myšlenku ukázky: **SEDMÉ PŘIKÁZÁNÍ – NEPOKRADEŠ, KRADOU VŠICHNI, KDO ŽIJÍ Z PRÁCE DRUHÝCH, MAJÍ TĚŽKÝ HŘÍCH**.....

.....

2. Urči výrazovou formu: a) **poezie**

b) **próza**

3. Vypiš druhy rýmu, jeho schéma, zakroužkuj rým, který je použit v ukázce:

a) **SDRUŽENÝ** (A A B B)

d) **POSTUPNÝ** (A B C/A B C)

b) **STŘÍDAVÝ** (A B A B)

e) **PŘERÝVANÝ** (A B C B)

c) **OBKROČNÝ** (A B B A)

f) **TIRÁDOVÝ** (A A A A A)

Karlův bratr Franc intrikami přiměje otce, aby Karla vydědil. Franc záviděl bratrovi jeho oblibu, krásu, prvorozenectví. Chce se zmocnit rodového majetku. V nejvyšším zoufalství Karel přísahá věrnost svým kamarádům, kteří se rozhodli, že se stanou loupežníky. Karla zvolili za svého hejtmana.

4. Urči literární žánr ukázky: a) lyrika

b) epika

c) drama

5. Urči výrazovou formu: a) poezie

b) próza

.....

Schweizer, Roller (za scénou): *Razmanne! Schwarz! Spiegelbergu! Razmanne!*

Razmann: *Rollere! Schweizere! Hrom a peklo! (Všichni tři mu letí vstříc.)*

Loupežník Moor (seskakuje s koně): *Na svobodě! Na svobodě! Jsi zachráněn,*

Rollere! – Odvedte mého vraníka a omyjte ho vínem. (Vrhne se na zem) To bylo!

6. Urči literární žánr ukázky: a) lyrika

b) epika

c) drama

7. Urči výrazovou formu: a) poezie

b) próza

8. Vypiš základní žánry dramatu: **KOMEDIE, TRAGEDIE**.....

.....

Použitá literatura:

HOFFMANN, Bohuslav. *Literatura pro 1. ročník středních škol*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1984, ISBN 14-369-84.